

El-regnskab 2023

Københavns Lufthavne A/S

Indhold

Beskrivelse af elforsyningen på Københavns Lufthavns område	3
Distributionsnettet	3
Daglig drift	3
Frister	3
Beretning for året 2023	4
Anvendt regnskabspraksis	5
Køb af el	5
Net, transmission, og systemomkostninger	5
Henføring efter areal.....	5
EI-regnskab for perioden 1. januar til 31. december 2023	6
Specifikation af afskrivning og forrentning 2023	7
Specifikation af forbrug og priser 2023	8
Forventninger til 2024 (Ikke omfattet af review)	9
Ledelsens påtegning.....	10
Den uafhængige revisors erklæring om review af EI-regnskabet.....	11

Beskrivelse af elforsyningen på Københavns Lufthavns område

Københavns Lufthavne A/S (CPH) varetager elforsyningen på lufthavnens område. Denne varetages som en non-profit aktivitet, hvor brugerne dækker omkostningerne til forbrug, vedligehold, afskrivning og forrentning, jf. gældende tilslutnings- og leveringsbetingelser for energi og vand fra CPH.

Årsagen til at CPH selv varetager forsyning og vedligehold af distributionsnettet på air-side og i terminalerne er, at disse aktiviteter skal varetages med flysikkerheden, passagerernes sikkerhed og komfort som første prioritet. Vedrørende landside gælder det samme for anlæg og installationer, der direkte understøtter foranstående, mens øvrige anlæg kun medtages, hvor udnyttelse af og rentabilitet i det eksisterende distributionsnet taler herfor. CPH er slutbruger på den offentlige forsyning, lejer kan dermed blive forsynet via CPH.

Distributionsnettet

Distributionsnettet består af en koblingsstation, hvor strøm fra leverandører af el på 10 kV modtages og videresendes til ca. 65 transformatorstationer fordelt over lufthavnens område. På disse transformatorstationer transformeres strømmen til lavspændingsniveau og videredistribueres til de enkelte forbrugssteder.

Herudover modtager CPH energi direkte på lavspændingsniveau primært i lufthavnens Syd-område direkte fra Radius elnet, hvilket indgår i nærværende regnskab.

Daglig drift

Transformatorstationernes drift fjernovervåges døgnet rundt af CPHs Tekniske Vagtcentral, mens forbruget fjernaflæses.

Målere og fjernaflæsning af energidata varetages af CPHs Energy Management afdeling.

Frister

CPH har i 2. kvartal 2023 modtaget slutafregning vedrørende 2023 fra leverandører af el.

Lejerne kan skriftligt gøre indsigelse mod forbrugsregnskabet senest 6 uger efter offentliggørelse af regnskabet.

Beretning for året 2023

El-køb i lufthavnen (10 kV) udgør 95,2 mio. kWh i 2023 (2022: 92,8 mio. kWh). Heraf udgør egen produktion af el 1,3 mio. kWh i 2023 via solceller (2022: 1,6 mio. kWh). Produktionen via solceller er lavere i 2023 end 2022 på grund af en række vedligeholdelsesarbejder, som i perioder har medført at dele af vores anlæg har været ude af drift.

Efter fradrag for transmissionstab på 2,1 mio. kWh i 2023 (2022: 2,3 mio. kWh) udgør elforbruget 93,1 mio. kWh i 2023 (2022: 90,5 mio. kWh).

El-køb i lufthavnen (400V niveau) udgør 1,6 mio. kWh i 2023 (2022: 1,9 mio. kWh).

CPH koncernens elforbrug (10 kV og 400V niveau) udgør 47,1 mio. kWh i 2023 (2022: 48,4 mio. kWh), svarende til et fald på 2,6 % i 2023. Den resterende del er solgt til andre brugere i lufthavnen.

Anvendt regnskabspraksis

El-regnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med gældende Tilslutnings- og leveringsbetingelser for energi og vand.

Omkostningerne kan opdeles i en del, der vedrører køb af el, samt en del der vedrører net, transmission, PSO-afgift og systemomkostninger.

Køb af el

Denne del består af køb af el på 10 kV niveau købt hos leverandører af el.

El købes via Energi Danmark og bliver leveret til CPH via Energi Danmarks forbindelse til CPHs 10kV net. Herudover indkøbes el på 400 volt niveau på normaltarif fra Energi Danmark, der leveres direkte til brugerne.

I forbindelse med transformation og distribution fra 10 kV til forbrugsspænding er der et transmissionstab på 2,49 %. Dette transmissionstab allokeres til enhedsprisen.

Princippet for henføring af omkostninger til forbrugssteder er de målte kWh, der aflæses på installerede målere hos brugerne. CPH indkøber el på markedsvilkår via prisnoteringen på den nordiske el-børs NordPool. Indkøbet omfatter forbrug leveret på 10 kV og 400 volt niveau. Desuden afregnes distributionsselskaber for transmission på 10 kV og 400 volt niveau.

Net, transmission, og systemomkostninger

Heri indgår omkostninger til drift og vedligehold af transmissionsnettet i lufthavnen samt afskrivning og forrentning heraf.

Anlæg til energiforsyning afskrives fra ibrugtagning som hovedregel med en forventet økonomisk levetid på 15 år for tekniske installationer. Bygningsanlæg afskrives over 50 år. Forrentning af anlæg beregnes som den vægtede gennemsnitlige kapitalomkostning (WACC før skat) af den investerede kapital.

Timer anvendt til vedligehold indregnes i regnskabet med 607 kr. pr. time i 2023 (2022: 607 kr. pr. time). Materialer og omkostninger til eksterne leverandører indregnes i regnskabet til indkøbspris.

Herudover indgår omkostninger i forbindelse med udarbejdelse af regnskab, fakturering og administrationsomkostninger.

Henføring efter areal

For enkelte lejede lokaler i CPH-bygninger henføres el-omkostningerne, efter først at være behandlet som beskrevet ovenfor, forholdsmæssigt til lejemålet ud fra det lejede areal. Årsagen er, at omkostningerne ved opsætning af en direkte måler til hver enkelt lejemål skønnes at ville overstige de evt. besparelser, en direkte måling vil kunne medføre.

El-regnskab for perioden 1. januar til 31. december 2023

Omkostninger i DKK

Elforsyning 10 kV niveau		2023	2022
Købt fra leverandører af el			
El købt på markedsvilkår	59.908.287		
Transmission	<u>14.552.956</u>	<u>74.461.243</u>	183.303.181
Netomkostninger i lufthavnen			
Materialer	6.943.474		
Lønninger	1.449.170		
Afskrivning og forrentning	<u>23.810.624</u>	<u>32.203.269</u>	25.955.463
Omkostninger i alt		<u>106.664.511</u>	209.258.644

Elforsyning på 400V niveau		2023	2022
Købt fra Energi Danmark			
El købt på 400V niveau		1.551.407	5.170.819
Omkostninger i alt		<u>1.551.407</u>	5.170.819

Specifikation af afskrivninger og forrentning 2023

Anlæg	Værdi primo	Tilgang	Afgang	Afskrivning	Værdi ultimo	Forrentning	Afskrivning, afgang & forrentning i alt
Transformestation 27 (SLV)	261.927	-	-	261.927	-	-	11.459
Byggemodning nord-området	700.600	-	-	700.600	-	-	30.651
KAK Bygning mv.	21.773.904	-	-	1.181.410	20.592.493	1.853.530	3.034.940
Transformer station 48	47.076	-	-	47.076	-	2.060	49.136
Transformestation 42	26.360	-	-	26.360	-	1.153	27.513
Transformestation 30 og 04	88.550	-	-	88.550	-	3.874	92.424
EJ - udsklifning styresystem for højspænding	32.523	-	-	21.682	10.841	1.897	23.579
EJ - IT server til energi	15.060	-	-	10.040	5.020	878	10.918
Transformestation 33, CPH Go	88.475	-	44.238	44.238	-	3.871	92.347
Koblingsanlæg TR04L	64.040	-	38.424	25.616	-	2.802	66.842
Højspændingskabler	257.788	-	-	25.778	232.010	21.429	47.207
Transformestation/koblingsanlæg st 6, 11 & 58	41.200	-	41.200	-	-	1.803	43.003
Hovedstrømsanlæg	307.733	-	307.733	-	-	13.463	321.196
Opgradering af Transformestation 3	506.133	-	506.133	-	-	22.143	528.276
Opgradering af hovedtave	236.800	-	-	49.243	187.557	18.566	67.809
Koblingsanlæg	10.143	-	-	3.719	6.424	725	4.444
Hovedledningsdiagrammer transformere	-	257.027	-	48.193	208.834	9.136	57.329
Energifaktureringssoftware	207.015	-	-	27.603	179.412	16.906	44.509
Opgradering HSP overvågningsystemet	87.914	-	-	11.723	76.191	7.180	18.903
Udarbejdelse af hovedledningsdiagram	210.445	-	210.445	-	-	9.207	219.652
Udsklifning/renovering station 03	317.271	-	-	26.438	290.833	26.605	53.043
Højspændingsudstyr - koblingsanlæg	177.018	-	-	14.752	162.266	14.844	29.596
AM & Teknologistudier HSP forsyning	180.970	-	-	29.748	151.222	14.533	44.281
Quick-fix som følge af fall-back analyse	609.301	-	-	100.162	509.139	48.932	149.094
Diesलगeneratoranlæg	638.712	-	-	104.995	533.717	51.294	156.289
Transformestationer	855.191	-	-	140.579	714.612	68.679	209.258
UPS-anlæg	14.729	-	-	2.421	12.308	1.183	3.604
Forsyningsinstallationer dokumentation	591.214	-	-	95.872	495.342	47.537	143.409
Højspændingsanlæg - infrastruktur	1.091.004	-	-	174.560	916.444	87.826	262.386
LPS infrastruktur	-	-	-	-	-	-	-
Solar Energy Pilot - solfangeranlæg Maglebylille	942.696	-	-	134.670	808.026	76.594	211.264
LSP infrastruktur	2.021.824	-	-	272.606	1.749.218	164.983	437.589
UPS'ere	291.284	-	-	39.275	252.009	23.769	63.044
Diesलगeneratoranlæg	208.648	-	-	28.133	180.515	17.026	45.159
Transformestationer	780.609	-	-	105.251	675.358	63.699	168.950
HSP infrastruktur	579.819	-	-	78.178	501.641	47.314	125.492
Nyt CO2 anlæg Terminal 3	-	254.896	-	32.890	222.006	9.713	42.603
Finger C-syd forlængelse Station 19	941.405	-	-	120.180	821.225	77.115	197.285
Udsklifning af HSP-kabel i Østområdet	497.185	-	-	62.802	434.383	40.756	103.558
Teknologistrategi i HSP kabler og muffere	173.460	-	-	21.910	151.550	14.219	36.129
Udsklifning af transformere	141.024	-	-	17.814	123.210	11.560	29.374
Puljeudsklifning af små UPS'er	119.091	-	-	15.044	104.047	9.762	24.806
Opgradering af HSP overvågning SW	219.306	-	-	27.131	192.175	18.002	45.133
Beklædning HSP-muffere brandhæmmende	163.942	-	-	20.281	143.661	13.458	33.739
Udsklifning af oliemuffere st. 10 og 13	33.810	-	-	4.183	29.627	2.775	6.958
Div afskærmning/indpakning HSP-kabler	114.125	-	-	14.119	100.006	9.368	23.487
Opgradering UPS i BST + LS-hytter	-	2.037.307	-	252.038	1.785.269	78.106	330.144
Nyt CO2 anlæg Terminal 3	-	263.426	-	31.611	231.815	10.142	41.753
Transformerarbejder station 7	245.820	-	-	27.568	218.252	20.303	47.871
Udsklifning af PLC'ere i trafo-stationer etape 1	304.907	-	-	33.878	271.029	25.197	59.075
Udsklifning af hovedtave ST 26	456.000	-	-	49.745	406.255	37.724	87.469
Transformestation 15 - E83 & E86	4.645.557	-	-	493.333	4.152.224	384.903	878.236
CSC II Transformestation 24	1.856.479	-	-	195.419	1.661.060	153.892	349.311
Puljeudsklifning af centrale (store) UPS	715.525	-	-	72.765	642.760	59.425	132.190
Udsklifning af UPS'er til PAR, 1. etape.	205.638	-	-	20.736	184.902	17.086	87.822
Maximalafbydere	931.953	-	-	93.978	837.975	77.434	171.412
Retrofit af ELA 12 HSP anlæg, 1. etape.	422.670	-	-	42.622	380.048	35.119	77.741
Udsklifning DC lader til UPS belysning KAK	-	-	-	-	-	-	-
Dynamisk model for HSP/Trf.st.	-	-	-	-	-	-	-
Udsklifning DC lader/bat, HSP anlæg KAK	-	-	-	-	-	-	-
Udsklifning/retrofit HSP anlæg, 1. etape	-	-	-	-	-	-	-
Opdatering af HSP dokumentation	-	-	-	-	-	-	-
Udsklifning af HSP kabel	110.401	-	-	10.351	100.050	9.207	19.558
WBC 4 transformere	461.854	-	-	41.360	420.494	38.603	79.963
Finger E stage 1 & 2, Civil Works Højspænding	656.071	-	-	58.752	597.319	54.836	113.588
Finger E stage 1 & 2, Civil Works Komfort	1.762.998	-	-	157.881	1.605.117	147.355	305.236
BFW Enabling Works kælere til KCV	28.035	-	-	2.510	25.525	2.343	4.853
Udsklifning HSP koblingsanlæg i Trst. 25	624.868	-	-	55.958	568.910	52.228	108.186
Udsklifning HSP koblingsanlæg i Trst. 11	1.712.500	-	-	150.000	1.562.500	143.281	293.281
Udsklifning HSP koblingsanlæg i Trst. 10	5.890.538	-	-	515.960	5.374.578	492.849	1.008.809
Udsklifning af maksimalafbydere i stationstaver	1.508.833	-	-	132.161	1.376.672	126.241	258.402
Udsklifning af HSP støjekabler	2.896.059	-	-	244.737	2.651.322	242.698	487.435
Udsklifning af HSP koblingsanlæg	809.532	-	-	68.411	741.121	67.841	136.252
CPH cooling strategi KCV etape 1 Tr.st. 62	1.119.918	-	-	92.683	1.027.235	93.938	186.621
BFW omlægning af station 03	388.762	-	-	32.173	356.589	32.609	64.782
BF West Execution Tr.st. 65	4.001.882	-	-	322.299	3.679.583	336.064	658.363
Udsklifning af HSP støjekabler	3.313.706	-	-	266.876	3.046.830	278.273	545.149
Udsklifning af HSP støjekabler	317.246	-	-	24.882	292.364	26.670	51.552
Udsklifning af HSP koblingsanlæg	10.429.404	-	-	817.992	9.611.412	876.786	1.694.778
CPH renewables solceller LB6	2.600.409	-	-	203.954	2.396.455	218.613	422.567
CPH renewables solceller P3	3.370.936	-	-	260.976	3.109.960	283.539	544.515
CPH renewables solceller P4	402.800	-	-	30.400	372.400	33.915	64.315
CPH renewables solceller Magleby værktøjsbygning	2.257.034	-	-	168.226	2.088.808	190.131	358.357
CPH renewables solceller P4	3.269.439	-	-	243.685	3.025.754	275.415	519.100
Udsklifning af HSP koblingsanlæg	1.321.112	-	-	96.666	1.224.446	111.368	208.034
HSP-Støje 10	2.642.224	-	-	193.332	2.448.892	222.736	416.068
Transformestation 66	6.605.556	-	-	483.333	6.122.223	556.840	1.040.173
Multi storey car park P1 ST. 73	2.642.224	-	-	193.332	2.448.892	222.736	416.068
Multi storey car park P1 Solceller	812.163	-	-	55.375	756.788	68.642	124.017
BYG-TR04R-Tagudsklifning	1.459.822	-	-	104.258	1.355.564	123.156	227.414
BYG-TR30-Tagudsklifning	3.043.975	-	-	216.140	2.827.835	256.892	473.032
Udsklifning af transformere ST, 04L og 22L	2.839.816	-	-	194.730	2.645.086	238.964	434.694
Udsklifning af HSP koblingsanlæg	2.106.622	-	-	143.633	1.962.989	178.045	321.678
Udsklifning af maksimalafbydere KAK	5.817.665	-	-	396.659	5.421.006	491.692	888.351
BYG-TR04R-Tagudsklifning	-	319.000	-	14.177	304.823	13.336	27.513
BYG-TR30-Tagudsklifning	-	226.589	-	10.070	216.519	9.473	19.543
Udsklifning af transformere ST, 04L og 22L	-	736.034	-	32.713	703.321	30.770	63.483
Udsklifning af HSP koblingsanlæg	-	5.397.355	-	149.926	5.247.429	229.575	379.501
Udsklifning af maksimalafbydere KAK	-	737.925	-	20.498	717.427	31.367	51.886
Kystvejen 30 - Udvidelse af TRS1	-	325.074	-	9.030	316.044	13.827	22.857
Digitalisering af HSP overvågning	-	1.828.352	-	20.315	1.808.037	79.102	99.417
Udsklifning af transformere 13, 14, 108	-	1.182.271	-	6.568	1.175.703	51.437	58.005
I alt	109.867.998	13.565.257	2.110.700	10.851.902	124.278.733	10.848.023	23.810.624

Specifikation af forbrug og priser 2023

Forbrug 2023 i kWh	Indkøb Nord	Indkøb Syd
Forbrug i lufthavnen i alt	93.099.353	1.632.412
Købt hos leverandører af el	95.235.810	1.632.412
Transmissionstab	2,24%	

Realiserede enhedspriser for 2023 i øre pr. kWh	
Gennemsnitspris på 10kV niveau	Pris
El købt på markedsvilkår	64,35
Transmission	15,63
Netomkostninger i lufthavnen	34,59
I alt	114,57
400V niveau	
El købt hos Energi Danmark på 400V niveau	95,04

Forventninger til 2024 (Ikke omfattet af review)

Forventede enhedspriser for 2024 i øre pr. kWh	
Gennemsnitspris på 10kV niveau	Pris
El købt på markedsvilkår	70,00
Transport af EL	14,00
Netomkostning I lufthavnen	29,50
I alt	113,50
400V niveau	
El købt på markedsvilkår	90,00

Ledelsens påtegning

Ledelsen har dags dato behandlet og godkendt El-regnskabet for regnskabsåret 1. januar 2023 - 31. december 2023 for Københavns Lufthavne A/S.

El-regnskabet er aflagt i overensstemmelse med de beskrevne principper i gældende tilslutnings- og leveringsbetingelser for energi og vand. Vi anser de valgte principper for hensigtsmæssig. Vi finder endvidere den samlede præsentation af Elregnskabet retvisende. El-regnskabet giver derfor efter vor opfattelse et retvisende billede af det opgjorte forbrug og afholdte omkostninger i 2023.

København, den 8. juli 2024

A blue ink signature of Christian Poulsen, consisting of stylized initials 'CP'.

Christian Poulsen
CEO

A blue ink signature of Rasmus Hagstad Lund, written in a cursive style.

Rasmus Hagstad Lund
CFO

Den uafhængige revisors erklæring om review af EI-regnskabet

Til ledelsen i Københavns Lufthavne A/S

Vi har udført review af EI-regnskabet for Københavns Lufthavne A/S for perioden 1. januar - 31. december 2023, der omfatter anvendt regnskabspraksis, omkostningsopgørelser og specifikationer.

Ledelsens ansvar for EI-regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af det interne regnskab i overensstemmelse med den regnskabspraksis, der er beskrevet i afsnittet om anvendt regnskabspraksis. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et internt regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om det interne regnskab. Vi har udført vores review i overensstemmelse med den internationale standard vedrørende opgaver om review af historiske regnskaber og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Dette kræver, at vi skal udtrykke en konklusion om, hvorvidt vi er blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at regnskabet som helhed ikke i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med den relevante regnskabsmæssige begrebsramme. Dette kræver også, at vi overholder relevante etiske krav.

Et review af et regnskab udført efter den internationale standard vedrørende opgaver om review af historiske regnskaber er en erklæringsopgave med begrænset sikkerhed. Revisor udfører handlinger, der primært består af forespørgsler til ledelsen og, hvor det er hensigtsmæssigt, andre i virksomheden samt anvendelse af analytiske handlinger og vurdering af det opnåede bevis.

Omfanget af de handlinger, der udføres ved et review, er betydeligt mindre end ved en revision udført efter de internationale standarder om revision. Vi udtrykker derfor ingen revisionskonklusion om det interne regnskab.

Konklusion

Ved det udførte review er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os grund til at mene, at det interne regnskab ikke i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med den regnskabspraksis, der er beskrevet i afsnittet om anvendt regnskabspraksis.

Fremhævelse af forhold om anvendt regnskabspraksis og om begrænsning i anvendelse

Uden at modificere vores konklusion henleder vi opmærksomheden på regnskabet afsnit om anvendt regnskabspraksis. Regnskabet er udarbejdet med henblik på at opfylde Københavns Lufthavne A/S' kontrakter med forbrugerne af energi og vand på de af Københavns Lufthavne A/S' ejede områder. Regnskabet kan være uegnet til andet formål.

Vores erklæring er udelukkende udarbejdet til brug for Københavns Lufthavne A/S og forbrugerne af energi og vand på de af Københavns Lufthavne A/S' ejede områder og bør ikke udleveres til eller anvendes af andre parter.

København, den 8. juli 2024

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Christian Møller Gyrsting'.

Christian Møller Gyrsting
statsautoriseret revisor
mne44111